

ЩЪРКЕЛЪТЪ

Заедно съ пролѣтѣта идва у насъ и щъркелѣтъ. За него има много приказки и пѣсни, познати на всички.

Но има и още други интересни нѣща за щъркела, съ които нека се запознаемъ.

Щъркелитѣ идватъ у насъ отъ топлитѣ страни. Едно време хората сж смѣтали, че зиме прелетнитѣ птици се заравятъ въ тията по блатата и рѣкитѣ и тамъ прекарватъ зимата.

Сега, обаче, всички знаятъ, че прелетнитѣ птици есенъ отлитатъ на югъ, въ топлитѣ страни.

Щъркелитѣ отлитатъ, защото тукъ презъ зимата нѣма храна за тѣхъ. Тѣ се хранятъ съ жаби, змии, скакалци и други насѣкоми. А всички тѣ се скриватъ презъ зимата и щъркелитѣ ще измратъ отъ гладъ, ако останатъ тукъ.



Презъ есенѣта щъркелитѣ отъ цѣла източна Европа се събиратъ на голѣми ята и политатъ заедно къмъ топлитѣ страни. Голѣма частъ отъ тѣхъ прелитатъ по права посока и иматъ точно опредѣленъ пѣтъ.

Нашитѣ щъркели отлитатъ на югъ въ края на месецъ августъ. Тѣ се събиратъ на голѣми ята и отлитатъ заедно. Минаватъ край Цариградъ, презъ Мала Азия, до устието на рѣка Нилъ. После по течението на рѣката стигатъ чакъ до най-южна Африка.

Тѣ изминаватъ около деветъ хиляди километра пѣтъ. На отиване изминаватъ тоя пѣтъ за около 80 дни, а напролѣтъ се връщатъ за 25 дни.

Всѣки би запиталъ: какъ се узнава всичко това за пѣтуването на щъркелитѣ?

Ученитѣ сж измислили да слагатъ на краката на щъркелитѣ малки, леки, алуминиеви прѣстени съ различни нумера. Въ всѣка държава има по една станция, кждето се извършва това. Въ България такава станция има въ Софийската зоологическа градина. По тия прѣстени на краката се узнава отъ кжде идатъ, кжде минаватъ, колко дни пѣтуватъ и кога пристигатъ щъркелитѣ.

Чрезъ тѣзи наблюдения се е установило, че щъркелитѣ се връщатъ пакъ въ ланскитѣ си гнѣзда. Тѣ правятъ гнѣздата си по кумини, по камбанарии, по дървета. Въ гнѣздата си отглеждатъ и своитѣ малки щъркелчета, които наесень отлитатъ заедно съ родителитѣ си на югъ, а пролѣтъ се връщатъ пакъ при насъ.

Щъркелитѣ снасятъ яйца и мжтатъ само тукъ, при насъ. Въ Африка тѣ не снасятъ яйца и не мжтатъ.

Всички щъркели живѣятъ по чифтъ: мжжки и женски. Ако единиятъ отъ тѣхъ умре, другиятъ остава самъ.